

5291
Onsdagen 1ste Juli 1846
1846

Grundtvigs prædikenmanuskripter fra 1845-46,
udgivet januar 2010 af Lars Toftdahl Andersen
i Grundtvig-Byens digitale bibliotek med støtte fra
Tipsmidlerne (2001) og N.F.S. Grundtvigs Fond (2010).

6 ms, fasc 64

Onsdagen 1ste Juli 1846

Rom VIII.23-25

Selv vi, som have Aandens Førstegrøde, sukke ved os selv, forventende Børnestillingen ved vort Legems Gienløsning; men vi er frelste i Haabet, og et synligt Haab er intet Haab, thi hvem haaber hvad han seer; men naar vi haaber hvad vi ikke seer, da forvente vi det gladelig!

Naar Apostelen siger, at vi har Aandens Førstegrøde, da mener han dermed, som vi seer af Sammenhængen i det Hele, Menneskets store Fortrin for de Umælende og for hele den øvrige jordiske Skabning, at hos os er der Aand i Støvet, som skrevet staaer, at Gud-Herren skabde Mennesket af Jordens Støv, men indblæste ham Livs-Aande, saa Mennesket blev ganske anderledes end Dyrene paa Marken og Fuglene under Himmelen, til en levende Sjæl, som ikke blot var sig bevidst, vidste af sig selv at sige, men var sig sit Slægtskab med Guddommen bevidst, saae i sig selv et Billede og en Lignelse af sin almægtige Skaber; men det er dog ingenlunde blot denne Menneskets naturlige Ypperlighed, Apostelen har for Øie, men især Guds Naadegave i Vorherres *Jesu* Navn, som er den *Hellig-Aand*.

Ja m. V. vi som troe paa den Herre *Jesus Christus*, vi maae jo vide det, at al Menneskets medskabte Ypperlighed, skiøndt den tilvisse var stor og er, til Guds Ære, endnu noksom kiendelig, naar vi sammenligner os med de Umælende, al denne Ypperlighed vilde dog ei kunne hjælpe eller trøste os, efterdi vi har alle syndet og fattes den Roes, vi skulde have for Gud, fattes den Roes, at have annammet vor Skabers store Gave med inderlig Taknæmmelighed og at have brugt den efter Hans Villie og til Hans Ære, og

derfor er Døden kommet i Verden, som Syndens Sold, og al Menneskets Herlighed er blevet som

Onsdagen 1ste Juli 1846

Græssets Blomst, der visner og affalder, saa naar vi desuagtet trøstigt kan opløfte Hovedet og fryde os i Guds Herligheds Haab, da er vi af Guds Naade, Alt hvad vi er, og har ene Vorherre *Jesus Christus* at takke for *den Aandens Førstegrøde*, som nu opløfter vor Sjæl over Graven og over alt det Forgængelige.

Vist nok vilde al Guds Naade været Spildt paa os, dersom vi ikke fra Begyndelsen havde været skabte i Guds Billede og oplivede af Hans Aand, som lagde *Ordet* i vor Mund, *Ordet* som opløfter Mennesket høit over alt det Umælende, *Ordet* i vor Mund og i vort Hjerter, uden hvilket vi ligesaa lidt kunde forstaae Guds Aabenbaring som love og prise Ham for Hans Naade, og vi maae ingenlunde over vor egen Synd og Fordærvelse, glemme vor Skabers Viisdom og Godhed, eller Menneske-Naturens oprindelige Ypperlighed; men det vilde dog Altsammen været forgæves, været spildt Godhed og mislykket Størværk, dersom Gud ikke havde forbarmet sig over os Syndens Trælle og Dødens Bytte, og givet os sin eenbaarne Søn, for at hvo som troer paa ham, skal ikke fortabes, men have det evige Liv.

Ene derved, at den Himmelske Fader i *Jesu Navn* udsender sin *Helligaand* at skabe os paany, Ene derved opreises vi af Faldet, gienfødes til Livet og fornyes til vor Skabers Ære; men dette Guds andet Skaberværk i Christo Jesu, det fuldendes ingenlunde i sex dage, det begynder hos os alle i det samme Øieblik, vi høre Christi Evangelium og troe, men det fuldendes først, naar Herren kommer øiensynlig igien, ligesom han saaes opfare, thi da først opsluges det Dødelige af Udødelighed og det Forkrænkelige af Uforkrænkelighed, og dog ønskede vi naturligviis

Onsdagen 1ste Juli 1846

Alle, at det var skedt eller maatte skee idag, derfor siger *Apostelen*, at selv vi, som har annammet Aandens Førstegrøde, sukke ved os selv, forventende den himmelske Børnestilling ved vort Legems Gienløsning fra Dødens Vold og Forkrænkeligheds Aag, og paa et andet Sted siger han i samme Mening, vi sukke ved os selv, længselsfulde efter at overklædes med vor himmelske Bolig, for saaledes klædte aldrig at føle os nøgne; thi vi sukke dybt mens vi er i dette Paulun, fordi vi vilde ikke afklædes, men overklædes, saa det Dødelige opslugtes af Livet, men den Gud, som skabde os til det Samme, Han har ogsaa derpaa givet os Aandens Pant, saa vi er altid frimodige.

Og see, m. V. vi veed det jo alle, det er det store Spørgsmaal, om vi ogsaa kan gjøre disse Apostelens Ord til vores, og sige med Sandhed, at skiøndt vi sukke over den Magt, Død og Forkrænkelighed endnu har over os, saa er vi dog altid frimodige og berolige os med den Betragtning, at det kan ikke anderledes være i *Haabets Tid*, som jo var forbi, naar vi havde Alt hvad vi haaber, og at vi har Intet at klage men Alt at takke Gud for, da Han har lovet os, det skal skee, vort fornedrede Legeme skal forvandles og blive ligesom Christi herliggjorte Legeme, hvormed Han sidder evig ved Gud-Faders Høire-Haand, Gud har lovet det og har givet os sin Aand til Pant, den Aand, som gjør levende og kan da umuelig overvindes af Døden, udplyndres af Forkrænkeligheden, saa naar Han alligevel viger dem Pladsen, kan det kun være for et Øieblik, kun være for at opbygge sig et bedre Tempel af vort Støv istedenfor det nedbrudte, ja, som *Apostelen* udtrykkelig siger, at opreise til Herlighed hvad der nedbrydes i Vanære, opreise i Kraft, hvad der falder af Skrøbelighed,

Onsdagen 1ste Juli 1846

skjænke os et aandeligt Legeme, udødeligt og uforkrænkeligt, istedenfor det fordærvede, der opløses.

Derfor, lad os oplade vore Øine og see, hvad der er det Christelige Haabs dybe Hemmelighed, som gav det Liv og Bestandighed hos *Apostelen*, og kan og skal give det

Liv og Bestandighed hos os alle, som troe, thi vi er kaldte i det samme Haab med det samme Kald og har annammet den samme Aand, da der som Apostelen Paulus ogsaa vidner, er kun een Aand og eet Haab, ligesom een Tro og een Daab i Christi Kirke, og Hemmeligheden er *Herrens Bord*, hvor Christus vort Haab fødes og voxer i os, thi Livet giver Haab og Væxten opholder det, som Ordsproget siger, saalænge der er Liv, er der Haab, og ogsaa vi kan lære i enhver Sommer, denne Haabets naturlige Tid mellem Sæd og Høst; thi skiøndt Bonden længes efter Høsten, venter han jo dog taalmodig og frimodig paa den, naar han kun seer Sæden voxer og blomstrer og modnes, og saaledes voxer, blomstrer og modnes Udødelighedens, Uforkrænkelighedens og al Guds Herligheds *Haab* hos os, naar vi gaae til Herrens Bord, med den Tro, at det er der vor Længsel efter Liv og Uforkrænkelighed skal opfyldes ved Foreningen med Vorherre Jesus Christus, den Forening, hvortil vi vel indviedes og beredtes i Daaben af den Hellig-Aand, men hvormed vi dog først velsignes i den Hellige Nadver, hvor Guds eenbaarne Søn giver os sit Legem at æde og sit Blod at drikke, saa vi blive Kiød af Hans Kiød og Been af hans Been, der ikke kan see Forraadnelse, men gaaer selv i Graven Opreisning og Forklaring imøde, saavist som Amen er i Kirken, ja, saavist som Herren, alle Guds Forjættelsers guddommelige Ja og Amen er hos os og dør ikke mere, men lever evig for Gud!

Onsdagen 1ste Juli 1846

Ja m. V. dette er vort christne Livs og Haabs den store og dybe Hemmelighed, som gjorde Apostlerne frimodige altid, og som kan og skal gjøre hele Menigheden frimodig i Apostlernes Samfund, som skrevet staaer om Menigheden i Jerusalem: de var bestandige i Apostlernes Lærdom, og Samfund i Brøds-Brydelsen og Bønnerne. Derfor, Christne Venner! lad os idag og alle Dag skiønne paa det Bord i Ørken, som Herren har beredt os, at vor Sjæl skal æde og drikke og være glad, fordi den er rig i Gud, har Forraad ikke blot til mange Aar, men til Evigheden, gaaer selv over fra Døden til Livet ved Delagtigheden i ham, som er død og opstanden for os og er beroliget over sit Legems Skæbne, der ogsaa ved Vorherres Jesu Christi Legem og Blod beredes til en glæ-

delig og ærefuld Opstandelse, saa at naar Herren kommer øiensynlig igien, og hans Troende, som see ham i Skyen, forvandles i et Øieblik, oplever den store Lykke, som vi længdes efter, at det Forkrænkelige opluges af Uforkrænkelighed og det Dødelige af Udødelighed, da skal de, som skrevet staaer dog ikke forekomme de Hensovede, men de Døde i Christo skal først opstaae og i Hans Opstandelses Kraft opfare til ham i Skyen, at leve med ham evindeligt.

Og hvergang da Sukket opstiger hos os over den Forkrænkeligheds Lov, hvorunder

Onsdagen 1ste Juli 1846

vort Legem er lagt, da lad os komme ihu, at Skylden er vores, som syndede, og ei Hans som skabde os til det evige Liv, men at Trøsten over Død og Forkrænkelighed det er Guds Naadegave i Christo Jesu vor Herre, hvorfor vi aldrig kan fuldtakke den himmelske Fader, og Trøsten er overflødig rig, naar kun det nye Livs Haab baade for Sjæl og Legeme er levende og fast, som det hver Dag kiendeligere skal blive, naar vi gaae til Herrens Bord med det inderlige Ønske og den oprigtige Bøn at Christi Kiærlighed maae tvinge og indtage os, saa vi ikke mere vil leve vort eget Liv, men hans, som er død og opstanden for os.

Ja da skal vi frimodig svare det sukkende Hjerter, ja svare selv Døden og Djævelen med Apostelens Ord: vi er frelste i *Haabet*, og et synligt Haab var intet Haab men naar vi haaber hvad vi ikke seer da forventer vi stadelig Guds Børns herlige Frihed, vort Legems Gienløsning fra Død og Forkrænkelighed ved den Kraft hvormed vor opstandne og himmelfarne Frelser kan og vil underlægge sig selv alle Ting og opfylde sit gode Løfte, at Ingen skal slide os af hans Haand og ikke et Haar skal forkomme, men Alt hvad vi har betroet ham, bevares og herliggjøres med ham. Amen! i Vorherres Jesu Christi Navn Amen!